

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၃၈)

အတ္ထာ ဟိ အတ္ထုနော နာထော

အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၂ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၀ ခုနှစ်၊
တပို့တွဲ လပြည့်ကျော် (၅) ရက် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ အမှတ် ၆-ရပ်ကွက်
သာသနာဗိမာန် ဓမ္မရုံကြီးဝယ် ပထမအကြိမ် ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ်သည့်
ဓမ္မသဘင် အထူးတရားပွဲ၌ တိုက်အမှတ် ၂၃၃-နေ ကွယ်လွန်သူ နှစ်ဘက်သော
မိဘများနှင့် သား ဦးဇော်ထွဋ်နိုင်အား ရည်စူး၍ လှူဒါန်း ပူဇော်အပ်သည့်
ဦးခင်မောင်ဌေး + ဒေါ်ခင်မြရင် မိသားစုတို့၏ အမတ်ဒါန ဓမ္မဒါနအဖြစ်
ဟောကြားတော်မူသည်

* * *

အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော

“အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော” ဟု လူတိုင်း ကြားဖူးနေကြလိမ့်မယ်။

“အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော” ဆိုတာ “မိမိသာလျှင် မိမိ၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တယ်” လို့ အဓိပ္ပါယ် ရတယ်။ ဒါက မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ စကား ဖြစ်တယ်။ လောကလူသားတွေက အဲဒီ အတိုင်း မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာဟု ဒီလို သတ်မှတ်ကြသလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။ မိမိမှတစ်ပါး အားကိုးရာတစ်ခုရှာပြီး ထားကြတယ်။ ဘယ်သူ့ကို အားကိုးကြသလဲ? မိဘကို အားကိုးကြတယ်။ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟတွေကို အားကိုးကြတယ်။ ဆွေမျိုးသားချင်းတွေကို အားကိုးကြတယ်။ ကိုယ်နှင့် ခင်မင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အားကိုးကြတယ်။ အားမကိုးကြဘူးလား။ မြတ်စွာဘုရားက “ငါ့ အားကိုးကြ” လို့ ဟောတာရော ရှိရဲ့လား။ မရှိပါဘူး။ သို့သော် လူတွေက ဘာကို အားကိုးရာ ရှာကြသလဲ ဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ မိသားစုထဲက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကို အားကိုးရာ ရှာနေကြတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ တကယ်အားကိုးရာ ဟုတ်ကဲ့လား၊ တကယ်အားကိုးရာ မဟုတ်ပါဘူး။ မြတ်စွာ ဘုရားက ထာဝရအားကိုးရာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ ဖြစ်တယ်လို့ ထိုထိုသုတ္တန်တွေမှာလည်း ဟောထားတာပဲ။

“အတ္တဒီပါ” ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုးကြ၊ သူများကို အားမကိုးကြနဲ့လို့ ပြောတာ၊ တကယ်တော့ အားကိုးရာအစစ်ဟာ မိမိမှတစ်ပါး ဘယ်သူမှ အားကိုးရာအစစ် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် လောကကြီးမှာ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာလျှင် “ကိုယ့်ဝန်ကိုယ်ထမ်း”၊ “ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး”၊ “ကိုယ်လမ်း ကိုယ်လျှောက်”၊ “ကိုယ့်စခန်း ကိုယ်ရောက်” တာပဲ မဟုတ်လား။

ကြံတွေး ကြည့်ပါ

နည်းနည်းလေး ကြံတွေးပြီး ကြည့်။ ဒီဘဝ စုပြုံပြီး ရောက်လာကြတယ်။

ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေ ဖြစ်လာကြတာ။ အဲဒီ မိသားစုဝင်တွေဟာ ဒီအိမ်ကို တိုင်ပင်ပြီး ရောက်လာကြတာလား၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရောက်လာကြတာလား၊ ပြန်ထွက်တော့လည်း မင်းက အရင်သွားနှင့် ငါက နောက်မှ လိုက်မယ်လို့ တိုင်ပင်ပြီး ထွက်သွားကြတာလား၊ တကယ်စဉ်းစားကြည့်ရင် ဘဝဟာ ဘာနဲ့ ဥပမာတူသလဲဆိုရင် မီးရထားနဲ့ တူတယ်။ မီးရထားစီးဖို့ဆိုရင် လက်မှတ်ဝယ်ရတယ်။ လက်မှတ်ပေါ်မှာ ထိုင်ခုံနံပါတ် တွဲနံပါတ်တွေ ရေးထားတယ်။ ကိုယ်စီးရမယ့် တွဲနံပါတ်နှင့် ထိုင်ခုံနံပါတ် ရေးထားတာကို လိုက်ရှာရလိမ့်မယ်။ တွဲနံပါတ်နှင့် ထိုင်ခုံနံပါတ်တွေရင် အဲဒီ မှာထိုင်ရမယ်။ သူများထိုင်နေရင်လည်း ဖယ်ခိုင်းတယ်။ ကိုယ့်ဟာလို့ သတ်မှတ်လိုက်တယ်။ ကိုယ်ပိုက်ဆံ ပေးထားတယ်ဆို ကိုယ်အခွင့်အရေး ရတာ ပဲ။ သူများ လာထိုင်လို့ လက်မခံဘူး။ ကိုယ်ပဲ ထိုင်တယ်။ အဲဒီ လို ထိုင်ပြီး မီးရထားပေါ် တက်စီးသွားလို့ ကိုယ်ဆင်းမယ့် ဘူတာရောက်ရင် တွဲပေါ်က ဆင်းသွားရတယ်။ ကိုယ့်တွဲ ကိုယ့်မီးရထား ကိုယ့်ထိုင်ခုံ ဟုတ်သေးလား၊ မဟုတ်တော့ဘူး။ ရထားပေါ်က ဆင်းပြီးတော့ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်လျှောက်သွားရတယ်။ “ငါ့ထိုင်ခုံလေး ဘယ်သူ ထိုင်နေသလဲ” လို့ တွေးမိသေးလား၊ မတွေးမိပါဘူး။

မိသားစု အိမ်တစ်အိမ် - ရန်ကင်း ဆိုပါစို့၊ ရပ်ကွက်ထဲက

အိမ်တစ်အိမ်ကို စုရောက်လာကြတယ်။ ကံပေးလို့ ဒီအိမ် ဒီမိသားစုထဲ ဝင်လာကြတယ်။ အဲဒီ လို ဝင်လာတဲ့အခါ အမေလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ဆွေတွေ မျိုးတွေက လာပါလို့ ခေါ်တာ ဟုတ်ရဲ့လား၊? မဟုတ်ပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက “အနဂိုတော တတော အာဂါ” တဲ့။ မဖိတ်ခေါ်ဘဲ လာတာ၊ “နာနုညာတော ဣတော ဂတော” - ခွင့်မပြုဘဲ ဒီအိမ်က ထွက်သွားကြတာ၊ ဘယ်သူကမှ သွားတော့ မနေနဲ့လို့ ပြောတာ ရှိလား၊? မရှိပါဘူး။

အဲဒီ လို တွေ့လာတဲ့အခါ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်

အားကိုးကြတယ် ဆိုတော့ ထာဝရ အားကိုးလို့ရော ရရဲ့လား၊? မရပါဘူး။
ဆင်းရဲတဲ့အခါမှာရော အားကိုးလို့ ရပါ့မလား၊? လဲကျရင် ထူရင် ထူပေးမှာပေါ့။
ဝိုင်းပြီး မ၊မှာပေါ့။ ကဲ အိုနေတာကို ဝိုင်းပြီးတော့ အိုပေးကြလို့ ရရဲ့လား၊? မရပါဘူး။
ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်နေတယ် - တစ်ဦးတည်း ခံစားနေရတာ ပင်ပန်းလိုက်တာ၊
နည်းနည်းစီ မျှခံရအောင်ဆိုပြီး မျှခံလို့ ရလား၊? မရပါဘူး။ ဪ... လောကကြီးဟာ
အားကိုးလို့ မရဘူးဆိုတာ မထင်ရှားပေးဘူးလား၊? ထင်ရှားတယ်။ အိုခြင်းဆင်းရဲ၊
နာခြင်းဆင်းရဲ၊ နောက်ဆုံး သေခြင်းဆင်းရဲအတွက် ဘယ်သူ့အားကိုးလို့ ရလဲ။ အဲဒီ
တော့ အားကိုးလို့ရတာ ဘယ်သူလဲ ဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုး ဟူသည်

ဒါဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုး ဆိုတာ ဘာလဲဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက
ကိုယ်ကျင့်သုံးတဲ့ ဓမ္မကို အားကိုးခိုင်းတာ၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့
ညီတော် စုန္ဒက ရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ သပိတ်သင်္ကန်းစတဲ့ ကျန်ရစ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို
ယူပြီး ရှင်အာနန္ဒနဲ့ မြတ်စွာဘုရားဆီ သွားကြတယ်။ ရှင်အာနန္ဒက လျှောက်တယ် -
“အရှင်ဘုရား... ရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားပြီ ကြားတော့
စိတ်မကောင်းဖြစ်လိုက်တာ၊ အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက်
အရပ်မျက်နှာတွေတောင် မသိအောင် ဖြစ်နေပါတယ်။ တရားဓမ္မတွေလည်း
တပည့်တော်စိတ်ထဲ ပေါ်မလာတော့ဘူး။ တရားနှလုံးသွင်းလို့လည်း မရဘူး
ဖြစ်နေပါတယ်” ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ပေမယ့် စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေ ဖြစ်နေတယ်။ “အဲဒီ
လို ကြားရတော့ တပည့်တော် အင်မတန်မှ စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေ ဖြစ်ပါတယ်”။

မြတ်စွာဘုရားက လမ်းကြောင်း ဖြောင့်ပေးတဲ့ အနေနဲ့ “နေပါဦး အာနန္ဒ
- ရှင်သာရိပုတ္တရာ ပျံလွန်တဲ့အခါ မင်းဆီက သီလတွေ ပညာတွေ ပါသွားလို့လား”
တဲ့၊ “အဲဒီ လိုတော့ ပါမသွားပါဘူး” တဲ့။ “ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်က
ဆုံးမတတ်တယ်၊ တရားဓမ္မတွေ ဟောတတ်တယ်၊ ပညာရှိတယ်၊ သူဟောပြောတဲ့
တရားဓမ္မကို နာရမယ့် အခွင့်အရေးတွေ ဆုံးရှုံးသွားလို့ပါ” တဲ့။

“အာနန္ဒ - သင်္ခါရတရားဆိုတာ ဘယ်ဟာမှ မမြဲဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုးရမှာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အားမကိုးနဲ့။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အားကိုးရင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်က မကြာခင်ပဲ ပျောက်ဆုံးသွားတတ်တယ်။ ထိုအခါ အားကိုးစရာ မရှိတော့ဘူး။”

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်ကဆိုရင် ဘုရားကို ကြည်ညိုလို့ ဘုရားကို အားထားကြတယ်။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားတယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာကို အားကိုးကြတယ်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားတယ်။ ရှင်အာနန္ဒကို အားကိုးကြတယ်။ ရှင်အာနန္ဒ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ထာဝရအားကိုးလို့ မရဘူးတဲ့။ အမြဲရှိနေတာက ဓမ္မပဲ။ ကိုယ်ကျင့်သုံးနေတဲ့ ဓမ္မဟာ ကိုယ်နဲ့အတူ ရှိနေတာပဲ။ ဘဝသံသရာ ခရီးသွားတဲ့အခါ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း သွားရတာ ၊ အဲဒါကြောင့် ကိုယ်နဲ့အတူ သွားတာဆိုရင် ဓမ္မသာ ဖြစ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားက “အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော - မိမိသည်သာလျှင် မိမိ၏ ကိုးကွယ်ရာ” တဲ့။ ကိုယ်ကျင့်သုံးထားတဲ့ တရားဓမ္မသည်သာလျှင် ကိုယ့်ရဲ့ ကိုးကွယ်ရာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ တကယ်အားဖြင့် ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ အကူအညီလောက်သာ ရတာ ။

မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ ဂါထာအပြည့်အစုံက “အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော၊ ကောဟိ နာထော ပရေ သိယာ” “မိမိသာလျှင် မိမိရဲ့ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တယ်၊ မိမိမှတစ်ပါး တခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုးကွယ်ရာ ဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်မလဲ” ၊ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့ မဖြစ်နိုင်တာလဲဆိုရင် ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မလုပ်ဘဲနဲ့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မဆုံးမဘဲနဲ့ ပေးလို့ ကမ်းလို့ ရတယ်ဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကျင့်သုံးမှ ကိုယ့်စိတ်ထဲ ဖြစ်အောင် လုပ်မှ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ထာဝရ ကိုယ်အားကိုးရမယ့်အရာဟာ ကိုယ့်ရဲ့တရားပဲ။ ဟုတ်တယ်လေ၊ ကိုယ့်ရဲ့တရားကသာ ကိုယ်နဲ့ အမြဲရှိနေမှာ၊ ဒီပြင်အရာဟာ ကိုယ်နဲ့ အမြဲ မရှိနိုင်ဘူး။

